

E L Ő T E R J E S Z T É S	
Előterjesztő:	
	Dr. Papp László polgármester
Tárgy:	
	Emlékmű felállítása a reformáció 500 és a Magyarországi Református Egyház 450 éves évfordulójának tiszteletére
Iktatószám:	
	KULT-24424/2017
Ügyintéző:	
	Wachterné Postás Gabriella
Feladatot jelent:	
	Dr. Papp László polgármester Szentei Tamás a Kulturális Osztály vezetője Hamza Gábor a Városépítési Osztály vezetője Molnár Éva a Pénzügyi Osztály vezetője részére
Véleményező bizottságok:	Pénzügyi Bizottság, Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság, Kulturális Bizottság
Egyéb véleményező szerv:	MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft.
Törvényességi véleményezés ideje:	2017.08.24
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Bara Ede

Mellékletek:	
	1. melléklet Az emlékmű látványterve
	2. melléklet Műszaki rajz

Tisztelt Közgyűlés!

A 2017. évben ünnepeljük a reformáció születésének 500. évfordulóját. 1517. október 31-én Luther Márton kitűzte 95 tételét a wittenbergi vártemplom kapujára, amely reformok sorozatát eredményezve átalakította Európa korabeli vallási térképét, megújította hitvilágát. A reformátor gondolkodása azonban messze túlnyúlik a teológia határain. Luther és a későbbi reformátorok, illetve a reformáció hatása a politika, a gazdaság, a zene, a jogtudomány, az anyanyelv és a modern természettudomány kibontakozása, illetve átalakulása terén is tetten érhető.

Debrecen a reformáció születésének 500. évfordulója mellett egy másik neves évfordulót is ünnepel. 450 éve annak, hogy az 1567. február 24-én összeült debreceni zsinaton őseink elfogadták azt a II. Helvét Hitvallást, amelyet a reformátusság hivatalos hitvallási iratául ismertek el.

A Debrecenben létrejött Magyarországi Református Egyház a város leghatározottabb elköteleződését hozta a reformáció ügye mellett, amely kijelölte céljait és fejlődésének irányait. A kálvinizmus és Debrecen története évszázadokra egyé vált.

Mindkét évforduló megünneplésében Debrecennek vezető szerepe van, s a Tiszántúli Református Egyházkerülettel szoros együttműködésben, országhatárokon túlmutató rendezvényeket, programokat szervez.

A reformáció emlékéve lehetőséget biztosít olyan maradandó alkotás megteremtésére, amely a reformátusságon belül kifejezi „Debrecen a kálvinista Róma” eszmeiséget is.

Az emlékmű tervét a **Tiszántúli Református Egyházkerület felkérésére Győrfi Sándor Munkácsy díjas és Győrfi Lajos Szervátiusz-díjas szobrászművészek készítették el.**

Az emlékmű alap gondolata a református templomok egyik keresztény jele, a **Kálvincsillag**.

A kereszténység egyetemes szimbólumaként használt kereszt helyett, a magyar reformátusok körében a csillag lett a legelterjedtebb jelkép, amely a XVII. században meginduló erőteljes ellenreformációval szembeni tiltakozás s a katolikusoktól való minél élesebb elkülönülési szándékot is hivatott kifejezni.

Az emlékmű 6 méter magas, háromszög formájú, anyaga tardosi vörösmárvány. Tetején egy csillag-napkorongot idéző aranyozott bronz kompozíció, a Kálvincsillag áll. A kompozíció egyik oldalán a **főnixmadár** látható, amely jelképezi Debrecen városának minden vészből, pusztulásból való megújulását, másik oldalán pedig az **„Agnus Dei” Isten báránya**, amely az Úr Jézus neve, s a kereszttáldozatra utal.

A háromszög alakú emlékmű belseje, mint egy kapu átjárható, amelynek belső ívében régi gótikus bronz ablakrács töredék emlékeztet a régi András templomra. A kompozíció részét képezi az Úrasztal és 4 kőpad. Az Úrasztalt tardosi vörösmárvány csipketerítő takarja, rajta öntött bronzból a híres debreceni hólyagos kehely és serleg, valamint a Biblia. A kőpadok egyikén egy nyitott Biblia fekszik.

A reformáció emlékművének tervezett **helye a Nagytemplom mögötti Emlékkert keleti oldalán**, a Bocskai szoborral egyvonalban, a kerítéshez közel eső park rész. A nagyszerűbb látvány és a megközelíthetőség érdekében a kerítés meg lesz bontva egy kapuval, amelyet az Emlékkert többi kapujához hasonlóan fognak nyitva tartani. Az emlékmű helye és a közelében lévő terület új burkolatot kap.

Az emlékmű anyaga és méretei:

Műalkotás címe: A Reformáció Emlékműve (Kálvincsillag)

A műalkotás leírása: Szoborkompozíció

A műalkotás anyaga: öntött bronz, fényezett andezit, faragott tardosi vörösmárvány

A műalkotás méretei:

Teljes magasság: 600 cm

Bronz kompozíció mérete: 330 x 140 x 40 cm, 24 karátos füstárral bevont

Bronz ablakrács mérete: 190 x 61 x 6 cm

Kőtalapzat: 450 x 250 x 40 cm

Úrasztal: 70 x 140 x 130 cm

Padok (4 db): 110 x 200 x 60 cm

A műalkotás helye: Debrecen, Kálvin tér (hrs: 8325., közterület)

A műalkotás talapzatán feltüntetendő szöveg:

„A reformáció 500 éves évfordulója és a Magyar Református Egyház 450 éves évfordulója tiszteletére állította a Tiszántúli Református Egyházkerület és Debrecen Város Önkormányzata.

2017”

Az emlékmű felavatásának tervezett időpontja: **2017. október 31.**

Az emlékmű tervezett költsége: nettó 55.118.110 Ft + 14.881.890 Ft áfa (bruttó 70 millió Ft).

Az emlékmű felhasználási és tulajdonjoga a Tiszántúli Református Egyházkerületé, a műre vonatkozó felhasználási szerződést az egyház köti a szobrászművészekkel.

Tekintettel arra, hogy önkormányzatunk és a Tiszántúli Református Egyházkerület közösen szeretné az emlékművet felállítani, a **finanszírozása is közösen, fele-fele részben történik.**

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2017. évi költségvetéséről szóló 6/2017. (II. 16.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 18. § (2) bekezdése alapján **35.000.000,- Ft** összegű támogatást biztosít a Tiszántúli Református Egyházkerület részére a Rendelet „Beruházási kiadások” címet viselő 5. melléklet 5. címen, 5.2.101. alcímen elkülönített „Reformáció 500. évfordulója emlékmű állítás – tervezés” sora terhére, **támogatási megállapodás formájában.**

Az emlékmű felállítása nemcsak a hazai, hanem az egyetemes reformáció közösségi emlékezetének ébren tartásához, a közös értékeken, múlton és kultúrán alapuló keresztény magyar közösségi identitás erősítéséhez is hozzájárul.

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata vállalja az emlékmű elhelyezésével felmerülő legfeljebb 5.000.000 Ft összegű költséget.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiből szóló 1991. évi XX. törvény 109. § (1)-(2) bekezdései alapján a művészeti alkotás közterületen, valamint önkormányzati tulajdonú épületen való

elhelyezéséről a település önkormányzatának képviselő-testülete dönt és gondoskodik fenntartásáról és felújításáról. **A döntéshez a műalkotás művészi értékére vonatkozóan szakvéleményt kell beszerezni.**

Az Önkormányzat a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságot kérte fel a szakvélemény elkészítésére. A szakvélemény – amely megtekinthető Debrecen Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Kulturális Osztályán (Debrecen, Kálvin tér 11. 1. em. 116. sz. iroda) – az emlékmű elhelyezését támogatja.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni, a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

A Közgyűlés

a polgármester előterjesztésére a 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 8. pontja, valamint az 1991. évi XX. törvény 109. § (1)-(2) bekezdése alapján, a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság szakértői véleményére figyelemmel

1./ a Tiszántúli Református Egyházkerülettel közösen emlékművet állít a reformáció 500 és a Magyarországi Református Egyház 450 éves évfordulójának tiszteletére a Györfi Sándor és Györfi Lajos szobrászművészek által benyújtott terv szerint, amelyet Debrecenben a Kálvin tér területén, a 8325 hrsz-ú ingatlanon, a Nagytemplom mögött helyez el.

2./ Elfogadja a Reformáció Emlékművének talapzatán elhelyezésre kerülő alábbi szöveget:

„A reformáció 500 éves évfordulója és a Magyar Református Egyház 450 éves évfordulója
tiszteletére állította a Tiszántúli Református Egyházkerület és Debrecen Város Önkormányzata.
2017”

3./ Biztosítja az 1./ pont szerinti emlékmű felállításához szükséges költséget a Tiszántúli Református Egyházkerület részére –35.000.000 Ft összegben – a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2017. évi költségvetéséről szóló 6/2017. (II. 16.) önkormányzati rendelet 18. § (2) bekezdése alapján a „Beruházási kiadások” címet viselő 5. melléklet 5. cím 5.2.101. alcím „*Reformáció 500. évfordulójára emlékmű állítás - tervezés*” elnevezésű sora terhére, támogatási megállapodás formájában.

Határidő: azonnal

Felelős: a Pénzügyi Osztály vezetője

4./ Javasolja a polgármesternek, hogy biztosítsa az emlékmű elhelyezéséhez szükséges legfeljebb 5.000.000 Ft összeget a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2017. évi költségvetéséről szóló 6/2017. (II. 16.) önkormányzati rendelet „Beruházási kiadások” címet viselő 5. melléklet 5. cím 5.2.101. alcím „*Reformáció 500. évfordulójára emlékmű állítás - tervezés*” sora terhére előirányzat átcsoportosítással.

Határidő: azonnal

Felelős: a polgármester

6./ Felkéri a Kulturális Osztály és a Városépítési Osztály vezetőjét a műalkotás közterületi elhelyezéséhez szükséges intézkedések megtételére.

Határidő: azonnal

Felelős: Kulturális Osztály vezetője
Városépítési Osztály vezetője

A határozati javaslat elfogadása minősített többséget igényel.

Debrecen, 2017. augusztus 24.

Dr. Papp László
polgármester